SAMPLE QUESTION PAPER (2022-23)

Subject: MANIPURI (MIL) Code No. 111

Class: XII

Time: 3 Hrs. **Max Marks: 80**

General Instructions:

1. **The question paper contains 4 sections i.e. A, B, C & D**
2. **The question paper includes**
   - **a. 50% MCQs (i.e. 40 Marks). Each MCQ carries 1 mark each.**
   - **b. 50% Short Answer, Long Answer type questions carrying 2/3/4/5/6 marks each with 30% to 33% internal choice.**

Section A : (Reading Comprehension – 3 passages) **All 15 number of MCQs to be attempted (5 questions from each passage)**		**3x5=15 marks**
Q. 1	Read the following passage carefully and choose the wright answer from the given options of each questions: ꯁꯤꯡꯕꯒꯤ ꯑꯃꯁꯨꯡ ꯃꯁꯤꯡ ꯷ꯔꯤꯁ ꯀꯤꯁꯤꯔ। ꯑꯩꯃꯁꯤꯡꯕꯒꯤ ꯑꯩꯃꯁꯤꯡꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯒꯥ ꯆꯦꯡꯒꯤꯁ ꯑꯃꯁꯨꯡ ꯁꯤꯡꯕꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯒꯥ

	(c) ਕਲਮ ਸੰਖੇਪ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਿਹੜਾ-ਕਿਹੜਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? 1 i. ਸਾਰੇ ਸਾਰੇਕਲਮ ਇਕੋ ਇਕੋ ਸਫ਼ਾਤਾ ਕਿਸ-ਕਿਹੜੇ ਟਾਸਕਾਰੀ । ii. ਥਰਿਸਤੇਵਾਲੀ ਸੰਖੇਪ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕਿਸ-ਕਿਹੜੇ ਟਾਸਕਾਰੀ । iii. ਸਾਰੇਕਲਮ, ਇਵੇਂ ਸਫ਼ਾਤਾ ਕਿਸ-ਕਿਹੜੇ ਟਾਸਕਾਰੀ । iv. ਸੰਖੇਪ ਕਿਹਨਾਂ ਕਿਸ-ਕਿਹੜੇ ਟਾਸਕਾਰ ਕਲਮ ਹਨ ।	
	(d) ਹਾਸਲਾਂ ਇਟਾਲੀਇ ਕੇਨਦ ਸੰਦਰਭਾਸਾਰੀ ਕਸੇਰੇਲਥ ਲਾਥੇਥਸੰਸਦੇ ? 1 i. ਕਲੇਲਥ ਲਾਥੇਥਸੰ । ii. ਨਥੇਸੇਕਾਰਵਲਥ ਲਾਥੇਥਸੰਸਾਂ ਕਲਥ ਇਤਥ ਏਕਥ । iii. ਨਥੇਸੇਕਾਰ ਕਿਹਲਾ ਕਲੇਲਥ ਟੇਲਦਥ ਲਾਥੇਥਸੰ । iv. ਕਲੇਲਥ ਲਾਥੇਥਸੰਸਾਂ ਕਲਥ ਇਤਥ ਏਕਥ ।	
	(e) ਸਰਕੇਨਥ ਦੁਸਥੇਨਦ ਨਿਥਦਾਸੀ ਨਥੇਨਦ ਏਸਥਲੀ ਕਸੇਰੇਥਦੇ ? 1 i. ਸੁਖਲੀ-ਸੁਖਟੇਨ ਲੇਥ ਨਥੇਨਦਏਸ° । ii. ਨੇਥ ਤਸਾਸ ਨੇਖਲਾਦਥ ਨੇਖਦਥਦੀ । iii. ਟੈਂਦਥ ਸੁਸ-ਕੇਂ ਨਥੇਨਦਏਸ° । iv. ਦੁਸਖਿਖ ਸੁਸਥਿਸਾਂ ਨਲੇਰੇਸ ਸੁਰੇਸਸਥਦੇ ਦਿਟਥਦੀ ।	
Q. 2	Read the following passage carefully and choose the wright answer from the given options of each questions: ਕਦੇ ਕਦਾਂ ਦੇਖਰੇਰੇਸ ਸੁਸੇਸਤਿਥ ਨੇਤਰੇਰਾਸਸ, ਦਿਸਤਿਦੇ ਨੇਸਦਾਂ ਸੇਂਰੇਥ ਖਿਸਾ ਨੇਤਰੇਸਥ ਨ ਸਖਸ ਕਲਸਿਥ ਏਂ। ਲੇਂਟਿਸ ਲੇਂਟਿਸ ਖਦਿਸੇਲੇਸਾਂ ਥਟਸ ਥਾਸਸਾਂਸਿਸ ਕੇਨਦਥਸੀ ਰੀਖਾ, ਟਾ. ਕਾਲ. ਲੇਸਾਸਿਸੇਨ ਕਿਖਲੇਸ ਸੁਰੇਸੇਕੇਲੇਰੇ ਸਿਸਾਸਥਰੀਸ ਲੇਸਾਸਿਸੇਨਸ ਏਂਟਿਥ ਨ ਸੁਸਿਸਿਖਸ, ਘੌਨ. ਕੇਨ. ਸਾਰ-੧, ਘੌਨ. ਕੇਨ. ਸਾਰ-੪, ਲੇਸਾਸੇਨਕਨਥਿਸ ਥਿ, ਖਾਟਰੀਸੇ ਕਿਖਸੀ ਸੇਨਦਇਟਿਸ ਕੀ ਖਿਲੇ ਨੇਤਰੇਥਰੀ ਕੇਨਦ ਨੇਕਦਾਂ ਸੇਂਰੇਥ ਸੇਂਰੇਥਦੀ। ਕਲਮ ਕਲਮਿਸੁਖਥ ਖਨਥਖਸ, ਕਦੇਥਸੀ ਕਲੇਕਥਦ ਖਿਨਦੇਨ ਦਸਾਦਥ ਖਰੀ-ਖਨੇ, ਖਰੁਸਾ-ਖਸੇਕਦ ਸੇਦ ਸੇਂਰੇਥਸਾਸ ਨ ਕਲੇਸਾਸਿਸੁ ਕੇਨਦ ਸੇਸਾਸਿਰਟਸਾਨ। ਨ ਕਸੁਸ ਘੌਨ. ਕੇਨ. ਸਾਰ. ਖਨਿਸ ਨੇਤਰੇਖਟਥਸੀ, ਕਦੇਥ ਕਸੁਸ ਘੌਨ. ਕੇਨ. ਸਾਰ. ਸੰਟਸਾਸੁਦ ਸੁਸੇਕਥਿਥ ਸੇਨਤਰਟਿ।	5
	(a) ਕਦੇ ਕਦਾਂ ਨੇਤਰੇਰਾਸਸ ਕਲਥਖਥ ਨਸੇਖਿਸ ਕਲੇਸਾਸ ਏਥਸਾਂ ? 1 i. ਕਦੇਂਥ ਨ ਕਖਨਾਸੇਥ ਸਾਰੇਸਾਸ ਨੇਨ। ii. ਸੁਰੀਸ ਸੇਰਿਦਥ ਨ ਕਲੇਸਾਕਲਟਿ। iii. ਦਿਸਤਿਦੇ ਨੇਸਦਾਂ ਸੇਂਰੇਥ ਖਿਨਦੇਥ ਨੇਤਰੇਰਾਸ ਨਸੇਖਿਸ ਏਂ। iv. 'ਕੇ' ਸਾਟਟਸ ਸੁਰੀਸਾਕਲਿ ਨ ਕਲੇਸਾਕਲਟਿ।	
	(b) ਖਦਿਸੇਲੇਰੀ ਥਟਸ ਥਾਸਸਾਂਸਿਸ ਕਲਥਖ-ਕਲਥਖਥ ਖਏਖਸ ਟੈਂਥਸਾਂ ? 1 i. ਲਾਖਸ, ਟਾ. ਕਾਲ. ਲੇਸਾਸਿਸੇਨ ਕਿਖਲੇਸ ਸੁਰੇਸੇਕੇਲੇਰੇ ਖਿਸਾਸੁਥਰੀਸ ਲੇਸਾਸਿਸੇਨਸ ਟੈਂ। ii. ਲਾਖਸ, ਟਾ. ਕਾਲ. ਲੇਸਾਸਿਸੇਨ ਸ ਟੈਂ। iii. ਲਾਖਸ ਕਿਖਲੇਸ ਸੁਰੇਸੇਕੇਲੇਰੇ ਖਿਸਾਸੁਥਰੀਸ ਲੇਸਾਸਿਸੇਨਸ ਟੈਂ। iv. ਟਾ. ਕਾਲ. ਲੇਸਾਸਿਸੇਨ ਕਿਖਲੇਸ ਸੁਰੇਸੇਕੇਲੇਰੇ ਖਿਸਾਸੁਥਰੀਸ ਲੇਸਾਸਿਸੇਨਸ ਟੈਂ।	

	(c) ꯑꯣꯏꯕꯒꯤ ꯑ ꯁꯥꯟꯗꯔꯤ ꯑꯣꯏꯕꯗꯤ ꯄꯨꯝꯕꯔ ꯀꯥꯡꯒꯤ ꯁꯤꯡꯕꯥꯏ ꯑꯣꯏꯕꯥꯏ? 1 i. ꯑꯦꯁ. ꯑꯦꯅ. ꯒꯤ-꯱ , ꯑꯣꯏꯁꯤꯡꯗꯤꯒ ꯕꯤ, ꯀꯦꯟꯗꯤꯁꯤ ꯑꯀꯗꯤ ꯂꯣꯅꯔꯤꯟꯤꯒ ꯄꯤ ꯀꯥꯡꯒꯤ॥ ii. ꯑꯣꯏꯁꯤꯡꯗꯤꯒ ꯕꯤ, ꯀꯦꯟꯗꯤꯁꯤ ꯑꯀꯗꯤ ꯂꯣꯅꯔꯤꯟꯤꯒ ꯄꯤ ꯀꯥꯡꯒꯤ॥ iii. ꯑꯦꯁ. ꯑꯦꯅ. ꯒꯤ-꯲, ꯑꯦꯁ. ꯑꯦꯅ. ꯒꯤ-꯴, ꯑꯣꯏꯁꯤꯡꯗꯤꯒ ꯕꯤ, ꯀꯦꯟꯗꯤꯁꯤ ꯑꯀꯗꯤ ꯂꯣꯅꯔꯤꯟꯤꯒ ꯄꯤ ꯀꯥꯡꯒꯤ॥ iv. ꯑꯦꯁ. ꯑꯦꯅ. ꯒꯤ-꯱ , ꯀꯦꯟꯗꯤꯁꯤ ꯑꯀꯗꯤ ꯂꯣꯅꯔꯤꯟꯤꯒ ꯄꯤ ꯀꯥꯡꯒꯤ॥	
	(d) ꯑꯁꯥꯒꯤ ꯄꯨꯝꯕꯥꯏ ꯄꯨꯝꯕꯥꯏꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕ ꯑꯁꯥꯒꯤ ꯄꯨꯝꯕꯥꯏꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯥꯏ? 1 i. ꯑꯁꯥꯒꯤ ꯃꯤꯑꯣꯏꯕ ꯀꯥꯡꯕꯤ-ꯀꯥꯡꯕꯤ, ꯀꯥꯡꯒꯤ-ꯀꯥꯡꯒꯤꯃꯤꯑꯣꯏꯕ ꯑꯣꯏꯕ ꯑꯦꯡꯕꯤꯒꯤ ꯑ॥ ii. ꯃꯤꯑꯣꯏꯕ ꯀꯥꯡꯕꯤ-ꯀꯥꯡꯕꯥꯏꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕ॥ iii. ꯑꯁꯥꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯥꯏꯒꯤ ꯑ॥ iv. ꯃꯤꯑꯣꯏꯕ ꯀꯥꯡꯕꯤ-ꯀꯥꯡꯕꯤ, ꯀꯥꯡꯒꯤ-ꯀꯥꯡꯒꯤꯃꯤꯑꯣꯏꯕ ꯑꯣꯏꯕꯥꯏꯒꯤ ꯑ ꯑꯁꯥ ꯑꯣꯏꯕꯥꯏ॥	
	(e) ꯑ ꯑꯁꯤꯒꯤ ꯀꯥꯡꯒꯤꯗꯥꯏꯕꯥꯏꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕ ꯑꯁꯤ ꯄꯨꯝꯕꯥꯏ ꯎꯕꯒꯤꯗꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤ? 1 i. ꯑꯣꯏꯕ ꯑꯁꯤꯒꯤ ꯑꯦꯁ. ꯑꯦꯅ. ꯒꯤ. ꯑꯦꯑꯥꯏꯕꯤꯒꯤ ꯑꯁꯤꯒꯤꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯥꯏꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤ॥ ii. ꯑꯣꯏꯕ ꯑꯁꯤ ꯑꯣꯏꯕ ꯑꯣꯏꯕꯤꯑꯣꯏꯕꯤ॥ iii. ꯑꯣꯏꯕ ꯑꯁꯤ ꯑꯁꯤꯒꯤꯗꯥꯏꯕꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤ॥ iv. ꯄꯨꯝꯕꯤꯒ ꯑꯣꯏꯕꯤꯅ॥	
Q. 3	Read the following passage carefully and choose the wright answer from the given options of each questions: ꯑꯁꯤꯒꯤ ꯀꯨꯡꯕꯔ, ꯑꯁꯤꯒꯤꯀꯥꯡꯒꯤ ꯀꯦꯟꯕꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤꯒ ꯑꯣꯏꯕꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤꯒꯤ ꯑꯁꯤꯒꯤꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯤꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤ ꯑꯣꯏꯕꯤꯒꯤ ꯑꯁꯤꯒꯤꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯤꯒ

	(c) ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚਲੇ ਅਖਰ ਸੇਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੇ ਹਨ – 1 i. ਅਧਿਆਇਕ ੬੬ ਸੇਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ॥ ii. ਅਧਿਆਇਕ ੭੦ ਸੇਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ॥ iii. ਅਧਿਆਇਕ ੬੬ ਨਾਲ ੭੦ ਏਕਤਰ ਸੇਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ॥ iv. ਕਿਰਿਆ ੬੬ ਨਾਲ ੭੦ ਏਕਤਰ ਸੇਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ॥	
	(d) ਧੇਰੇਆਲੇ ਦੋਸ਼ੇਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂਨਾਲ ਕਲੂਧੇਰਕ ਕਵਾਕਿਰ– 1 i. ਕਹਾਣ ਕੁਸ਼ਲ ਦੋਵਾਸਾਕਿਆਂ ਕੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਸਾਹਿਤਵਾਸਾਕਿਆਂ ॥ ii. ਪੁਸਤਕਾਂਦਿਆ ਸਵੇਦਾਂਕਾਰਾਂ ਸੇਕਦ ਸੇਕਤਸਾਰਟਾਸਾਕਿਆਂਦਿ ॥ iii. ਕਤਰਸਵੇ–ਗੇਰਧੇਟਾਂਮ ਵਾਂਨਾਲ ਕਸਾਇਆਸਾਰ ਨਾਂਦ ਕਾਦਸਾਮਾਰਟਾਸਾਕਿਆਂਦਿ ॥ iv. ਸਾਹਿਤਕਿਕ ਕਾਰ ਕਾਰਾਸੇਏ ਸੇਕਦ ਨਾਂਦਾਮਾਰਟਾਸਾਕਿਆਂਦਿ ॥	
	(e) ਨਕਲ, ਗਰ, ਵਾਂ ਏਕਤਰਿਰਟਾਸਾਕਿਆਂ ਸੇਕ ੬੦ ਨਾਂ ਸੇਧਕ ਨਾਂਦਾਮਾਰਕਰਟਾਸਾ ਟੇਨਸੇਦਾਂਧਕਿ ॥ 1 i. ਕਵਦਾਂਨਾਂ ਕਾਂਦਾਂਨਾ ਧਕਿਨੂੰਧ ਕੇਨਸ਼ਾਂਸਾਂਧ ਟੇਨਸੇਦਾਂ ॥ ii. ਕਿਮਾਕਾਂ ਟੇਨਸੇ ਧਕਿਕ ਧੇਸ਼ਾਂਨਾਸਾਂਦਾਂ ॥ iii. ਕਵਦਾਂਨਾਂ ਕਾਂਦਾਂਨਾ ਧਕਿਨੂੰਧ ਕਿਮਾਕਾਂ ਟੇਨਸੇਦਾਂ ॥ iv. ਧਕਕੇਧ ਨਾਂਦ ਸਾਂਧਾਸਾ ਧਕਿਨੂੰਧ ਕਿਧੇਨਸ ਨੂੰਕਦ ਸਾਂਧਾਸਾਦਾਂ ॥	
Section - B **Writing: 1. Essay Writing, 2. Letter Writing, 3. Amplification, 4. Phrase and Idioms 5. Sub-Skill (Application Writing; Notice Writing)**		25 marks
Q. 4	ਧਸਾਰਿਕ ਧਕਿ ਸਨਟਾਂ ਸੇਕਾਂਧ (ਧਾਂਨਾਂ) ਨਸ਼ ॥ (a) ਕਦਾਨਿਕਾਕ ਕਾਂਕਿਕ ਟੇਨਸਸਾਦ ਸਾਰਿਸਕਿਕ ਧਸੇਕ ਸੈਂਕਾਂਧ ॥ (b) ਪੁਕਿਸਾ ਸ਼ਕਿਆਂਨਾਂ ਸਾਕੇਸ਼-ਸ਼ਾਂ ਸਾਕੇਕਾਂਨਾਂ ਕਾਕੇਦਾਦਕ ॥ (c) ਧਾਂ. ਧੇਨ. (Artificial Intelligent) ਦ ਸਾਕਾਦਾਸਾ ਧਨਾਂਕੇਧਕ ॥	6 x1 = 6
Q. 5	ਦਨਾਕੇਧ ਨੇਧਕਾਂਕੇਕਦਾਕ ਟੈਕ ਕਾਂਧਕਸ ਹਦਦਾਟੇਨਸਦਾਂ ਨਾਕੇਨ ਸਨਟਾਂ, ਦਨਾਕੇਧਾਦ ਸਾਂਟਾਂਧ ਨੇਕਾਂਕ ਸਾਕਾਂਨਸੇਏ ਧਨਾਂ ਸਕੇਨ ਸਾਕੇਧਾਟਕ ਸਕਾਕੇਧਕਾਕ ਸਕੇਏ ਸਾਸਕਹਦਕਾਂਨਾਂਕਸਕਾਕ ਸ਼ਸਕਕੇਨਕਾਕ ਟੈਕ ਦਨਾਕੇਧਾਕਾਂ ਸਕਲਾਂਨ ਸਾਕਾਂਕਦਾਕਾਕ ਸਨਹਾਂ ਧਕਿ ਨਸ਼ ॥	5 x 1 = 5
Q. 6	ਸਾਰਿਕਾਕ ਸਾਕੇਕਕਾਂਨਾਂਧ ਧਨਾਂਕਾਂਨਾਂ ਧਸਾਕਿਕ ਧਦਾਨਿਸਧ ਸਨਟਾਂ ਸੇਨਾਕਦਨੇਧ ਸਾਨਿਕਦ ਨਾਕਦਾਕੇਧ ਨਸ਼ ॥ (a) ਧਨਾਕ ਕਹਨਾਦ ਸਦ ਕਾਂਟਾਂ ॥ (b) ਨਸ਼ਾਂਕ ਟੇਕਦਨੇਧਾਟਾਂ ਕਨਿਸ਼ਾਂਕ ਟੇਕਦਨੇਧਾਨ ॥ (c) ਨਕਕਾਕ ਸਦਦਾ ਕਨਾਂਟ ਨੇਧਾਨ ॥	3 x 2 = 6
Q. 7	'ਕਕਦ ਸੇਨਨਕਕ ਸਨਾਸਾਂ' ਨੇਨਕਾਂਨਾਂ ਸੇਨਾਕਦਨੇਧਾਸਾਂ –	1
	(a) ਸੇਕਾਦ ਨੈਂਦ ਟੈਕ ਕਧਨੇਧ ॥ (b) ਕਕਦਕੈਂਦ ਨੈਂਕ ॥ (c) ਕਨਿ ਕਨਾਂਦ ਸਾਕੇਕ ॥ (d) ਸੇਕਾਦ ਸਨਿਧਾਦ ਪੁਧਕਕੇਨਦ ਟੈਕ ॥	

Q. 8	‘ਬੋਲਾਸਮੇਤ’ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇਕਾਵਾਨਾਂ – (a) ਬੋਲਾਸ ਸਮੇਸ ਟੌਰ ਤੇਲ॥ (b) ਬੋਲਵਾਸਰ ਸਾਂ॥ (c) ਤੌਸਰ ਤੇਲ॥ (d) ਤੇਲ ਸਮਨ ਧਸ॥	1
Q. 9	‘ਸ਼ੁਖ ਬਾਵਰ’ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇਕਾਵਾਨਾਂ – (a) ਸ਼ੁਖਨੂੰ ਸਾਲੇਨਕਾਸ ਬਾਵ-ਬਾਵ ਟੇਫ਼ਕਾ॥ (b) ਨਟੇਲਾ ਨੇਸਾਟ ਸ਼ੁਵਾਰ॥ (c) ਨਸ਼ੁਲ ਸਰਾਂ ਸਨੇ ਸੈਂ-ਸੈਂ ਟੇਫ਼ਕਾ॥ (d) ਸਨੇ-ਸਫ਼ ਨੇਸਾਟ ਏਕਾ॥	1
Q. 10	‘ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੇਲਾਲੇਵ’ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇਕਾਵਾਨਾਂ – (a) ਫ਼ਸਲਿਸੌਟ ਸਨਾਂ-ਸਨਾਂ ਲੇਵਾਕਾ॥ (b) ਨਟਾਲ ਨਟਾਲ ਨੇਨਟ ਟੌਕਾ॥ (c) ਫ਼ਸਲਾਟ ਨੇਲ ਸ਼ੁਲਾਲ ਨਾਂਸ॥ (d) ਨੌਕਾਵਸਟ ਸਨਾਨ ਸਨਾਂ ਟੌਕਾ॥	1
Q. 11	‘ਬੋਲਾਸੇਲ ਨੇਨਕਾ’ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇਕਾਵਾਨਾਂ – (a) ਬੋਲ ਸਨੇਲ ਸ਼ੁਸਨੇਨ ਨੇਨਕਾ॥ (b) ਸ਼ੁਸਟਸਲ ਸੇਲਾਨਾਂ॥ (c) ਸਏਸ ਸਲੇਲ ਨੌਕਾ॥ (d) ਬੋਲ ਸਨੇਲਾਸ ਨੇਨ ਨੇਨਕਾ॥	1
Q. 12	ਧਾਲੇਸਾ ਧਸ ਨਰਟਾਲ ਨਨ॥ (a) ਟਲੇਲ K. V. ਨਸਏਰਾਸ ਨਮਾਕ ਸੇਨੇਟਾਂ ਲੇਨਟ ਨਰਟਾਲ ਟਲੇਲਾਬਾਂ ਟਨੇਂਕ ਸ਼ੁਸਟੇਲਾਂਸ਼ ਸ਼ੁਸ਼ਟ ਟੇਨਨੇਂਲਕ ਨਨੇਟਾਲਾਂ ਧਨੇਕ ਸਲੇਟ ਸਾਂਕਾਟ ਲੇਨਟ ਨੇਂਲੇਨ ਧਸ ਟਨੇਂਨਾਂ ਸ਼ੁਸ਼ਲਾਂਲੇਸਾਲੇਨਸ਼ ਨਨ॥ (b) ਟਲੇਲ ਸੇਸ਼ੇਨ ਲੁਸ਼ਨਾਂ ਟੇਂਟੇਂਲੇਨ ਲੇਂਬਲੇਂਨਾਂ ਧੇਨਕ ਕਲੇਲਾਂ ਨਰਟਾਲ ਨਸਏਰਾ ਸਿਸ਼ਨਟਾਸਾਲੇਟਾਨਾਂ ਸੇਂਨੇਲੇਲ ਟਨੇਂਕ ਨਰਟਾਲ ਲੁਸ਼ਨਾਂ ਬੇਂਸਾਕਾਲੇ ਲੇਂਬਲੇਂਨਾਂ ਨੇਨਕ ਨਰਟਾਲ ਨਸਏਰਾ ਸਿਸ਼ਨਟਾਸਾਲੇਟਾਨਾਂ ਸਾਂਸ਼ੁਟ ਸਨਾਂਲ ਸਾਲੇਕਾਟਾਨ ਲੇਨਟ ਨੇਂਲੇਨ ਧਸ ਨਨ॥	3 x 1 = 3
Section - C **Grammar: 1. Phrases and Clauses, 2. Sentence and its transformation.**		20 Marks
Q. 13	ਸਟਾਸ਼ੁਲਾਂਸ ਏਲੇਂਟਾਂ ਸਨਰ – (a) ਸਕੇ ਟੌਂ॥ (b) ਨਲੇਲਾ ਟੌਂ॥ (c) ਨਲੇਂਨ ਟੌਂ॥ (d) ਟਾਲੇਲ ਟੌਂ॥	1

Q. 14	'ऋणम् अङ्कम् ऋ। धनं ऋ लेखः' इत्यस्यार्थः अधोलिखितेषु 'ऋणम् अङ्कम् ऋ। धनं ऋ' इत्यस्यार्थः – (a) ऐच्छिक व्ययः ॥ (b) सम्पत्तेश्छिन्न व्ययः ॥ (c) कालान्तरागत व्ययः ॥ (d) गतस्य व्ययः ॥	1
Q. 15	'अनेन समयेन कमपि मार्गं गच्छ लेखः' इत्यस्यार्थः अधोलिखितेषु 'अनेन समयेन कमपि मार्गं गच्छ लेखः' इत्यस्यार्थः – (a) ऐच्छिक व्ययः ॥ (b) सम्पत्तेश्छिन्न व्ययः ॥ (c) कालान्तरागत व्ययः ॥ (d) गतस्य व्ययः ॥	1
Q. 16	'अस्मिन् लेखे सम्यक् भवतः अङ्कम् एव अपि लिखतम्' इत्यस्य अर्थः अधोलिखितेषु 'अस्मिन् लेखे सम्यक् भवतः अङ्कम्' इत्यस्यार्थः – (a) ऐच्छिक व्ययः ॥ (b) सम्पत्तेश्छिन्न व्ययः ॥ (c) कालान्तरागत व्ययः ॥ (d) गतस्य व्ययः ॥	1
Q. 17	'चटपटा कक्षं झटित्येव प्रापयाम्यहम्, कक्षं कस्यचित् न प्रकाशयेत्॥' इत्यस्य अर्थः अधोलिखितेषु 'कक्षं कस्यचित्' इत्यस्यार्थः – (a) ऐच्छिक व्ययः ॥ (b) सम्पत्तेश्छिन्न व्ययः ॥ (c) स्वतन्त्रव्ययः ॥ (d) कालान्तरागत व्ययः ॥	1
Q. 18	'ऋणम् धनम् ऋ।पि यस्य अस्ति' इत्यस्य अर्थः अधोलिखितेषु 'ऋणम् धनम् ऋ।पि' इत्यस्यार्थः – (a) ऐच्छिक व्ययः ॥ (b) कालान्तरागत व्ययः ॥ (c) कालान्तरागत व्ययः ॥ (d) गतस्य व्ययः ॥	1
Q. 19	'कदाचित् अपि व्यवहारः कथं भवेत्?' ऋणस्य अधोलिखितेषु 'कदाचित् व्यवहारः' इत्यस्यार्थः – (a) ऐच्छिक व्ययः ॥ (b) कालान्तरागत व्ययः ॥ (c) कालान्तरागत व्ययः ॥ (d) गतस्य व्ययः ॥	1

Q. 20	‘ਏਕੋਮਾਏ ਫ਼ਲਦਲੀ ਕੋਕਰ ਸਵਿਸ ਦੀ ਟੋਮਾਸ਼’ ਕੋਕਰਲੀਸ ਸੇਫ਼ਲੀਕ ‘ਏਕੋਮਾਏ ਫ਼ਲਦਲੀ ਕੋਕਰ ਸਵਿਸ’ ਕੋਕਰਲੀਕਲੀ – (a) ਏਫ਼ਲ ਸ਼ਟੋਟਰਲੀ॥ (b) ਘਾਸਗਲਕ ਸ਼ਟੋਟਰਲੀ॥ (c) ਘਾਸਟਾਮਾਸਗ ਸ਼ਟੋਟਰਲੀ॥ (d) ਗਲਕ ਸ਼ਟੋਟਰਲੀ॥	1
Q. 21	ਸ਼ੈਗੋਲੈ ਟੋਲਸ ਸਮੇ ਸਾਲਕ ਸ਼ਟੋਟ – (a) ਘਟੀ ਟੈ॥ (b) ਘਟ੍ਰਸ ਟੈ॥ (c) ਸਲੀ ਟੈ॥ (d) ਸਕੀ ਟੈ॥	1
Q. 22	ਸ਼ਟੋਟਸਸੀ – (a) ਙਕਟਾਮ ਗਲਕ ਸੇਫ਼ਲਾਲੀ॥ (b) ਙਕਟਾਮਸਸਮ ਸੇਫ਼ਲਾਲੀ॥ (c) ਗਲਕਸਸਮ ਸੇਫ਼ਲਾਲੀ॥ (d) ਘੇਕਟਾਮਸਸਮ ਸੇਫ਼ਲਾਲੀ॥	1
Q. 23	ਸਙਮ ਸਘੇਕ ਨਾਮਟਲਾ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮ ਸਙਤ ਘਙੀ – (a) ਘਟੀ ਫ਼ੇਮਾਏ ਸੇਕਸਸੇਮਾਸ ਸੇਕ॥ (b) ਘਟ੍ਰਸ ਫ਼ੇਮਾਏ ਸੇਕਸਸੇਮਾਸ ਸੇਕ॥ (c) ਸਲੀ ਫ਼ੇਮਾਏ ਸੇਕਸਸੇਮਾਸ ਸੇਕ॥ (d) ਸਕੀ ਲੇਮਾਏ ਸੇਕਸਸੇਮਾਸ ਸੇਕ॥	1
Q. 24	‘ਸਕੋਮ ਕਙੀ ਟੋਮਾਨ’ ਕੋਕਰ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮ ਘਙੀ – (a) ਘਸਸਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥ (b) ਸੇਫ਼ਲਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥ (c) ਸਲੀਫ਼ਲਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥ (d) ਸਲੇਫ਼ਸਸਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥	1
Q. 25	‘ਦੀ ਏਕੋਮਾਸ਼ਲੀ ਸ਼ੈਨ ਘਸ਼ਲਾ ਏਸੇਸਕਲਲੀ ਸ਼ੈਸ਼’ ਕੋਕਰ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮ ਘਙੀ – (a) ਘਸਸਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥ (b) ਸੇਫ਼ਲਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥ (c) ਸਲੀਫ਼ਲਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥ (d) ਸਲੇਫ਼ ਸਸਕ ਸੇਗੋ ਸਲਾਮਲੀ॥	1

Q. 26	‘ਦਰੇਆਣੂ ਛਲਾਂਗੀ ਲੇਖਕ ਸਵਿਸ ਘ° ਟੇਆਸ਼ਾਂ’ ਲੇਖਕ ਦੇ ਕਿਸ ਸਾਹਿਤ ਦੀ – (a) ਦੀਰਘ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (b) ਲੇਖਕ ਕਿਸ਼ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (c) ਮਾਛਲਕ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (d) ਲੇਖਕ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥	1
Q. 27	‘ਪਹਿ ਦਰੇਆਸ਼ ਲੇਖਕ ਦੇਲਕੇ ਲੇਖਕ ਸਮ ਕਿ ਦੀਤ ਸਾਹਿਤਕਾਰ’ ਲੇਖਕ ਦੇ ਕਿਸ ਸਾਹਿਤ ਦੀ – (a) ਦੀਰਘ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (b) ਲੇਖਕ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (c) ਮਾਛਲਕ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (d) ਨੰਸਕੇਲ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥	1
Q. 28	ਦੀਰਘਤਾਂ ਸਮਾਤਰਤਾਵਾ ਦੇਲੇ ਸਾਹਿਤਕ ਤੌਰ ਦੀਤ ਲੇਖਕ ਸਮਰ – (a) ਸਮਾਜਿਕਾਰ ਲੇਖਕਵਾਰ ॥ (b) ਸਮਾ ਨੇਕਾਰ ਲੇਖਕਵਾਰ ॥ (c) ਮਾਤਾਰ ਨੇਕਾਰ ਲੇਖਕਵਾਰ ॥ (d) ਮਾਰਾਂ ਨੇਕਾਰ ਲੇਖਕਵਾਰ ॥	1
Q. 29	‘ਸਾਰੀ ਦੇਖਕਾਰਦੇ’ ਲੇਖਕਰੀ – (a) ਲੇਖ ਸਾਰਿਕ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (b) ਦੇਸਾਸਾ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (c) ਦੀਰਘ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (d) ਦੀਰਘਤਾ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥	1
Q. 30	‘ਦੇ! ਸਾਮਿਸ਼ਕਸ਼’ ਲੇਖਕਰੀ – (a) ਲੇਖ ਸਾਰਿਕ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (b) ਦੇਸਾਸਾ ਮਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (c) ਦੀਰਘ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (d) ਗੇਕਦ ਮੇਕ ਦਰਿਕਤ ਏਸਾਸ਼ਾਸਾ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥	1
Q. 31	‘ਪੈ ਸਮ ਸਾਸ਼’ ਕਿਲੌਸਾਹਿਤ ਦੀਰਘ – (a) ਲੇਖ ਸਾਰਿਕ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (b) ਸਮਿਤਾਸਾ ਕਿ ਦੀਸ ਸਮਾਸਾਰਿਕਾਸਾ ਕਿ ਏਸਾਸ਼ਾਸਾ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (c) ਦੇਸਾਸਾ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (d) ਦੀਰਘ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥	1
Q. 32	‘ਦੇਤ ਨਲਸਤਾਰ ਕਿਲੇਕਰਿਮਤ’ ਲੇਖਕ ਦੇ ਕਿਸ ਸਾਹਿਤ ਦੀ – (a) ਲੇਖ ਸਾਰਿਕ ਸਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (b) ਸਮਿਤਾਸਾ ਕਿ ਦੀਸ ਏਸਾਸ਼ਾਸਾ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (c) ਗੇਕਦ ਮੇਕ ਦਰਿਕਤ ਏਸਾਸ਼ਾਸਾ ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ॥ (d) ਦੇਸਾਸਾ ਸਾਹਿਤ ਕਿਲੌਸਾਹਿਤ ॥	1

Section - D **Prose :**		10 marks
Q. 33	ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਜੋੜਾ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ – (a) "ਘੋੜੇ ਸਵਾਰ ਬਣੇ ਘਨਾਲੂ ਮੇਲਾਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰੇਤ-ਰੇਤਰ ਜਲੇਰ ਪੁੱਤ ਗਸਤ ਬਣੇ ਘਨਾਲੂ ਮੇਲਾਰਾਜਸਥਾਨ॥" (b) ਬਾਰ ਏਸਾਰ-ਏਸਾਰ ਜੋਜੋਲ ਸੱਭਿਆਤ॥ ਜੇਰ ਦੇਸਾਰਤਿਤ ਘਜ਼ ਬਰਸਤ ਤੁਰਸਤਾਨਾਂ ਜਿਹਦੇਸਾਰੇ ਲੇਕਤ ਜੇਤਰ ਪੁੱਤ॥	5
Q. 34	ਘਟਨਾਕਰਾਂ ਸਵੇਤਿਸੁਤ ਸਰਿਤ –	2
	(a) ਏਲੇਤਿ ਘਜ਼ ਘੇਤਰ ਜੁੱਤੇ ਤੁਸਾਦਿ ਬਰਾਂ ਬਰਾਂ ਤੱਤਾਂ? (b) ਘਤਲ ਘੇਤਰਾਂ ਤਸਜਸੇਸਾਰ ਬਰਾਂਸਾਂ ਜਿੱਦਰੇ ਕਤਾਤੇਲਜਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜੁਲਤੁਰ ਏਸਾਰਿਤੇ?	
Q. 35	ਘਸਵਿਤ ਘਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਤਿਸੁਤ ਸਰਿਤ –	3
	(a) ਜੁੱਤੇ ਤੁਸਾਂ ਟੁਸਕੇਤਿਤਸਾਰ ਜਸਦੇਸਾਂਤ ਬਰਾਂਤਾਰ ਬਜਾਰ-ਜਸਾਂ ਤਸਤਲਦਤ ਲੇਖਾਂ? (b) ਜਸਸੇਲੇਤਦਤ ਦੇਲ ਮਖਟਜਸੇਤਾਂ ਘਤਤਾਤ ਤਸਤਸਾਰ ਦੇਸਾਰਤਿਤ ਫੁੱਲੇਸ ਘਜ਼ ਸਿਸਤਫੇਤੁਰ ਅਤਤ॥	
Section - D **Poetry :**		10 marks
Q. 36	ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਜੋੜਾ ਲਿਖੋਤਤ ਸਲੇਤਾਰ ਅਤ॥	5
	(a) ਜਸਤੁਸਾਂ ਫੁੱਟੇਰ ਏਟਤ ਘਸਿਸੁਜਤ ਟਜਜਜਸਾਂ ਬਰਤਾਂ ਸਾਂਤਰਏਜਤਰਿਜੇ॥ (b) ਸਜਤੁਤੁਲ ਲਬਾਂਖਰਾਂ ਬਤੇਲ ਅੰਜਤਰਿਰਤਾਂ ਫਰੇਲ ਸਾਂਲਤ ਸੁਸਜਤਜਤਰਾਂ ਦਸੇਦ ਦਿਬਫੁੱ ਸਾਜਤਤ ਲੰ ਜਤਿਘੇਲਤ ਲੱਟਿਬਾਤਲਾਂ ਬਜਜਜੱਬਾਂ ਫੁੱਬਾਂ ਲੇਤਲੁਤ ਸਾਂਟਬਾਂਜੇ॥	
Q. 37	ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਤਿਸੁਤ ਸਰਿਤ॥	2
	(a) 'ਘਟੇਤ ਫੁਤਬਤ ਟਤ' ਲੇਖਤ ਲੱਭਾਬਸਾਜ ਬਤਤਿ ਘਟੇਤ ਫੁਤਬਤ ਟਤਤ ਬਬਾਸ ਬਬਾਸ ਲੇਬਜਜਜਤਿਤਤੇ? (b) 'ਜੁੱਤੇ ਬਬਤ' ਲੇਖਤ ਲੱਭਾਬਸਾਜ ਬਬਤਿ ਤੁਬਸ ਅਜਿਸ ਜਤਬਾਤ ਬਬਾਂ ਲੇਟਤ ਫਜਟਤਿਸਾਂ?	
Q. 38	ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵੇਤਿਸੁਤ ਸਰਿਤ॥	3
	(a) ਘਤਿਸ-ਤੁਸਫਿਤ ਘਟਿਜ ਬਤਤ ਲੇਫਤ ਬਬਾਂ ਲੇਫਤ ਅਲਤਜਜਸਾਂ ਏਜਤੱਟਿਤਜਤਿਤੇ? (b) 'ਘਟੇਤ ਫੁਤਬਤ ਟਤ' ਲੇਖਤ ਲੱਭਾਬਸਾਂ ਤੁਸਾਂ ਲੇਅਨਟਾਲੇ ਘਤੁ ਅਤ॥	